

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/336/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214228586
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1214228586.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: I. Z., K.. XX. XX. XXXX, O. O. T.. Č.. XXXX/ X, O., zastúpený: Krechňák & Associates, s. r. o., IČO: 36 861 286, Ulica sv. Vincenta 2, Bratislava, proti odporcovi: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, Hodžova ul. č. 11, Žilina, zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. IČO: 36 853 186, Štefánikova ul. č. 8, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o priznanie práva na uverejnenie rozsudku súdu, o uloženie povinnosti zložiť preddavok na uverejnenie rozsudku súdu a o zaplatenie 10. 000 eur, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 15. apríla 2015, č. k. 19C/335/2014 - 184, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením návrh navrhovateľa o určenie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 10. 000 eur vylúčil na samostatné konanie, vo zvyšku návrhu konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie v časti výroku, ktorým konanie vo zvyšku zastavil odôvodnil právne ust. § 83, § 103, § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. a vecne tým, že odporca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15C/37/2015 domáha proti navrhovateľovi zaplatenia 101. 158, 76 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom navrhovateľom nesplateného úveru zo zmluvy o poskytnutí úveru č. 10/317/10 zo dňa 27. 08. 2010 v znení dodatkov, ktorej neplatnosti sa navrhovateľ domáha v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/335/2014 a nakoľko v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/37/2015 je predmetom určenia právny vzťah (zmluva o poskytnutí úveru č. 10/317/10, z ktorého je žalované na splnenie povinnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/335/2014 (o zaplatenie 101. 158, 76 eur s príslušenstvom) a v rámci konania vedeného pod sp. zn. 15C/37/2015 sa bude súd ako predbežnou otázkou zaoberať aj otázkou platnosti Zmluvy o poskytnutí úveru v znení jej Dodatku č. 1, ide o prekážku litispendencie, teda taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nie je možné odstrániť. Vylúčenie návrhu navrhovateľa v časti o určenie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 10. 000 eur na samostatné konanie odôvodnil právne ust. § 112 ods. 2 O. s. p. a vecne tento výrok súd prvého stupňa neodôvodnil. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. a vecne citáciou tohto zákonného ustanovenia.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o zastavení konania a o trovách konania, podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), keďže je uznesenie v napadnutej časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), keď na zastavenie konania neboli splnené zákonné podmienky a navrhol uznesenie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a uložiť odporcovi povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania. Uviedol, že neskôr začaté konanie nemôže založiť prekážku litispendencie pre skôr začaté konanie a poukázal

na názory právnej praxe judikované súdmi a publikované v odbornej literatúre, na úpravu prekážky litispendencie v novom Civilnom sporovom poriadku, ktorý bol schválený dňa 21. 05. 2015 NR SR. Namietol, že popretie prekážky litispendencie ako prekážky skôr začatého konania nie je možné zdôvodniť ani s ohľadom na funkciu určovacej žaloby a žaloby na plnenie s tým, že právna prax pripúšťa, že začatie konania o určovacej žalobe za určitých okolností netvorí prekážku začatého konania pre žalobu na plnenie, keď naopak, ak je podaná žaloba na plnenie, bude tvoriť prekážku už začatého konania pre určovaciu žalobu, avšak tento záver platí iba vtedy, ak je konanie o žalobe na plnenie začaté ako prvé, keď z ničoho nemožno vyvodiť, že konanie o žalobe na plnenie by malo takúto prekážku vytvoriť aj spätne. Uviedol, že aj v prípade, ak by bol záver prvostupňového súdu správny, prekážka litispendencie nemôže byť daná v zastavenej časti konania o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v Zmluve s tým, že súd je viazaný návrhom na začatie konania a ak by konanie v dotknutej časti nezastavil, musel by vo výroku meritórneho rozhodnutia rozhodnúť o každej zmluvnej podmienke, ktorej neprijateľnosti sa domáha a navrhol ju vysloviť, pričom v konaní o zaplatenie nebude povinný ex offo posudzovať neprijateľnosť všetkých namietaných zmluvných podmienok v Zmluve, ktorých väčšina, ktoré pre neprijateľnosť namieta, vôbec nesúvisí s predmetom konania o zaplatenie, pretože nie sú právnym dôvodom uplatnených nárokov odporcu (navrhovateľa v konaní o zaplatenie). Uviedol, že v časti konania o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v Zmluve nejde o totožný predmet konania ani o rovnaké subjektívne právo, ako v prípade konania o zaplatenie a napriek tomu, že ide o tých istých účastníkov, nejde o tú istú vec v zmysle § 83 O. s. p., pretože nie je daná totožnosť predmetu konania - líšia sa uplatnené žalobné nároky aj skutkové okolnosti, na ktorých sú uplatnené nároky založené a preto v uvedenom rozsahu nie je daná dotknutými konaniami prekážka litispendencie. Navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania poukázal na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keďže súd prvého stupňa nedal jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s dôvodmi vydania napadnutého uznesenia (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03), keď odôvodnenie napadnutého uznesenia pozostáva z citácie niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, opisu všeobecných teoretických záverov právnej praxe, opisu predmetov dotknutých konaní a konštatovaním, že v danej právnej veci vyplýva potreba zastaviť konanie o skôr podanom návrhu navrhovateľa. Vytkol súdu prvého stupňa, že nezdôvodnil odklon od judikatúry a názorov právnej praxe ohľadom prekážky litispendencie ako prekážky skôr začatého konania a neuviedol ani žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by takýto odklon v prejednávanej veci odôvodňovali, keď iba poukázal na to, že v konaní o zaplatenie sa ako predbežnou otázkou bude zaoberať aj otázkou platnosti Zmluvy o poskytnutí úveru, avšak posúdením existencie prekážky litispendencie vo vzťahu k ostatným výrokom sa vôbec nezaoberal.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Z návrhu navrhovateľa vyplýva, že (okrem iného) sa v konaní domáhal určenia, že Zmluva o poskytnutí úveru č. 10/317/10 zo dňa 27. 08. 2010 v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa 27. 08. 2010 uzavretá medzi ním ako klientom a odporcom ako bankou je neplatná a zároveň určenia, že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o poskytnutí úveru č. 10/317/10 zo dňa 27. 08. 2010 v znení jej Dodatku č. 1 zo dňa 27. 08. 2010 uzavretej medzi ním ako klientom a odporcom ako bankou (body 4. 6, 5. 4., 6. 1, 7. 2. 2, 11. 1. 1., 11. 2. 1., 11. 2. 2., 11. 2. 3., 11. 3. 1., 11. 4. 1., 14. 8., 3. 3. 1., 3. 4., 5. 2., 7. 4. 8., 9. 1. 3., 9. 2., 10. 1. 2. 3., 10. 1. 2. 3. 1., 10. 1. 3., 10. 1. 5., 10. 2. 3., 10. 3. 1., 10. 3. 2., 10. 3. 3., 11. 1. 3., 12., 14. 4., 14. 7., 14. 9.) sú neprijateľné a preto neplatné.

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 83 O. s. p., začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. V citovanom zákonnom ustanovení (§ 83 O. s. p.) je vyjadrená prekážka veci začatej (litispendencia, lis pendens = spočívajúci spor), patriaca k podmienkam konania, ktorých nedostatok súdu znemožňuje rozhodnúť vo veci samej. Ide o uplatnenie právneho princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom). Prekážka veci začatej teda bráni tomu, aby bola prejednaná a rozhodnutá vec, o ktorej už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho zastaviť (§ 104 ods. 1 O. s. p.). O prekážku veci začatej v zmysle uvedeného ustanovenia ide vtedy, keď v neskoršom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j., ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne.

Z hľadiska litispencie určovacia žaloba (kladná či záporná) nie je prekážkou litispencie pre žalobu na plnenie, avšak na druhej strane, konanie o žalobe na plnenie zakladá túto prekážku pre určovaciu žalobu, pokiaľ ide o rovnaké subjektívne právo.

V posudzovanej veci navrhovateľ podal určovaciu žalobu, ktorou sa domáha určenia, že Zmluva o poskytnutí úveru č. 10/317/10 zo dňa 27. 08. 2010, ktorú uzavrel s odporcom je neplatná a zároveň sa domáha určenia neprijateľnosti ním špecifikovaných zmluvných podmienok uvedených v uzavretej Zmluve a odporca tohto konania sa v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 15C/37/2015 domáha voči navrhovateľovi zaplata istiny 101. 158, 76 eur s príslušenstvom (navrhovateľovi bol na základe uzavretej Zmluvy poskytnutý úver vo výške 101. 000 eur), titulom nesplateného úveru z danej Zmluvy, z čoho vyplýva správny právny záver prvostupňového súdu uvedený v napadnutom uznesení, že v konaní, predmetom ktorého je žaloba na plnenie (sp. zn. 15C/37/2015) bude bezpodmienečne právne posudzovať prejudiciálnu otázku, ktorá je predmetom tohto konania (určenie neplatnosti Zmluvy o poskytnutí úveru č. 10/317/10), a nakoľko ide o rovnaké subjektívne právo, správne konanie v tejto časti návrhu navrhovateľa zastavil.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa v podanom odvolaní, že uznesenie v napadnutej časti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nakoľko na zastavenie konania neboli splnené zákonné podmienky, došlo k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať, nakoľko súd prvého stupňa nielen svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil; keď z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu, pričom odvolací súd považuje za potrebné zároveň uviesť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami a ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

K tvrdeniu navrhovateľa v odvolaní, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za absolútne správne. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.